

В конце авторы рекомендуют провести переоценку обучения так, чтобы не было перегрузки детей и обдумать количество учеников в классе как предпосылку индивидуализации обучения.

NONSPECIFIC SCHOOL INTERACTION DISORDERS OF CHILDREN IN THE 1ST SCHOOL YEAR

M. Havlínová, M. Josífko, M. Popelková

The authors focused on disorders appearing in educational process at the beginning of school attendance. The data were provided by School Rating Scale of Child Behaviour, children's self-rating of school anxiety, standard set of school-related tests and from school documents.

A representative sample from two Prague districts have been examined. It has been found that almost 50 % of children had significantly higher score in some of the six scales of nonspecific disorders followed. The school disorders, risk of overloading and poor school achievement have shown to be more frequent with boys than girls. School anxiety has appeared in good as well as in underachieving pupils. The links between worse school results and nonspecific disorders of school interaction have been confirmed in the followed population. Nonspecific disorders in learning and behaviour are considered by the authors to be a consequence of a common factor which is overloading the school population as a whole. This overloading results from not respecting the mental health principles of educational process.

They recommend to reestimate the teaching process to avoid the children's overloading and to consider the number of pupils in a classroom and so enable the individualization of teaching.

Recenzia

Ivo Plaňava: **Po rozvodu**. Praha, MONA 1986, 96 stran.

Publikace zařazená do Knižovničky Vlasty a určená nejširšímu okruhu čtenářů nezapře rozsáhlé poradenské zkušenosti autora stejně jako jeho orientovanost v zahraniční literatuře. Je zaměřena na problémy v rozpadající se či rozpadlé rodině s nezletilým dítětem. Pojetí rodiny je důsledně systémové.

První část knihy „Rozvádění“ je vlastně jakýmsi úvodem do rozvodové terapie. Druhá část „Rozvedení“ analyzuje problémy tzv. psychorozvodu i nesnáze neúplné rodiny. Zapadnout by neměl zde otištěný „Psychorozvodný dotazník“ převyšující obvyklou úroveň časopiseckých „psychotestů“. Taktně a dovedně je vyřešeno dilema „partnera sobě nebo rodiče dětem“. V zájmu dětí samotných tu

je ukázána zhoubnost zbrklého hledání nových tatínek a maminek. Část třetí „Po druhé ano“ se zabývá rodinou v druhém kole a otázkami nevlastního rodičovství. Dobrý dojem z populárně vědeckého textu je poněkud narušen závěrečným bodře reklamním rozhovorem fiktivního čtenáře s autorem uveřejněným na zadní straně desek knihy. Plaňava (zřejmě lepší psycholog než jazykovědec) zde mimo jiné obohatil pokladnici češtiny o nové slovo – „čalada“, tj. čas a nálada. Lze si přát, aby „čalada“ na rozdíl od recenzované brožury brzy upadla v zapomnění. Práci „Po rozvodu“ lze bez obav doporučit klientům manželských i pedagogicko-psychologických poraden v této životní situaci.

Tomáš Novák